

Stappenplan filosofieles groep 6 over Nederland

De kernvraag van deze filosofieles is:

Wie is 'De Nederlander'?

Hierbij gaat het om wat de Nederlandse identiteit voor onze leerlingen betekent. Dit gaan we onderzoeken in een filosofieles. Dit kunnen ook meerdere lessen zijn verspreid over meerdere momenten. Bijvoorbeeld eerst stap 1 t/m 3, daarna stap 4 en 5 en als extra stap 6.

Stap 1 klassikaal:

bespreek deze kernvraag met de klas. Bespreek waar je het met je project over wil gaan hebben. Vraag wat ze al weten over het begrip 'identiteit'.

Stap 2 klassikaal:

Geef de stelling:

De Nederlander is lang, heeft blond haar en blauwe ogen.

Model dan met ze de stap: Ja maar... is dat altijd zo?

Wanneer wel/wanneer niet?

Laat de leerlingen met voorbeelden komen uit hun eigen leefwereld.

Zoek gezamenlijk op het smartboard feiten op. Model met de leerlingen het denkproces en denk als leerkracht zelf hardop na over de stelling.

Stap 3:

Laat de leerlingen op deze wijze in groepjes discussiëren over de volgende verschillende stellingen.

Laat ze er plaatjes bij uitzoeken/printen en een poster maken die ze presenteren.

Op de poster:

- 1 van de diverse onderstaande stellingen
2. De stap: **Ja maar... is dat altijd zo?**
Met geschreven teksten over eigen mening, ervaring, herinneringen
3. Afbeeldingen, illustraties en tekeningen
4. Feiten, grafieken, informatie die ze hebben opgezocht

Hieronder voorbeelden van stellingen die ze kunnen onderzoeken:

- De Nederlander woont in Nederland
- De Nederlander is in Nederland geboren en heeft Nederlandse familie
- De Nederlander spreekt thuis als hoofdtaal Nederlands
- De Nederland eet Hollandse pot: Stampot, rookworst, aardappeltjes met vlees...
- Nederland is een rijk land, dus de Nederlander is rijk

Stap 4:

laat ze presenteren

1. Spreek af dat er goed wordt geluisterd en dat er bij alle verhalen en vragen respect is voor elkaar.
2. Spreek een maximum tijd af voor de presentatie bijvoorbeeld max 5 minuten presenteren en houdt die tijd ook bij.
3. Laat de rest van de klas tijdens de presentaties
 1. vragen opschrijven die ze hebben aan het groepje dat presenteert.
 2. 1 ding wat ze goed vonden en 1 tip geven voor de volgende keer. Laat ze opschrijven waarom ze dit vonden
4. Geef 5 minuten om vragen te stellen en feedback te geven aan het groepje dat gesproken heeft.

Stap 5:

Besprek klassikaal de uitspraak van Koningin Maxima op 25 september 2007, Je kunt haar hele speech googelen en ook nog op film zien (neem dan een selectie uit de film waarin de uitspraak naar voren komt):

'...De Nederlander bestaat niet...'

Vraag aan de leerlingen wat ze nu denken van deze uitspraak.

Vertel vervolgens dat heel veel mensen in Nederland boos waren op Maxima vanwege deze uitspraak.

Kunnen de leerlingen die boosheid begrijpen en uitleggen waarom die boosheid ontstond?

Kunnen zij hun eigen standpunt formuleren over deze uitspraak.

Laat ze dit opschrijven

Laat ze ook opschrijven wat ze geleerd hebben van deze les.

Bewaar al deze bewijzen voor in portfolio's en voor presentaties over je project.

Extra:

Als extra stap kun je als het heel goed is gegaan leerlingen zelf stellingen laten bedenken over 'De Nederlander'. Laat ze kijken naar hun eigen leefsituatie en zich afvragen: 'Is dit voor iedereen zo in Nederland?'

Bijvoorbeeld:

- Ik zit op voetbal: De Nederlander houdt van voetbal
- Nederland is een waterland en ik kan goed zwemmen: De Nederlander kan zwemmen
- In Nederland is geen oorlog: De Nederlander leeft in een veilige omgeving
- Ik ga iedere dag naar school: Het Nederlandse kind gaat naar school